

→ Istraživački projekt koji se provodio u 14 europskih zemalja otkrio:

Rezultati iz Hrvatske
Kritični su prema društvu i ne podržavaju nasilje

Mladi u nas, nakon Grka, najmanje vjeruju u politiku

NIJE TOČNO DA VELIČAJU NDH

Za 70 posto je važno razdoblje, ali ta ocjena nije vrijednosni sud

Dijana Jurasčić
dijana.jurasic@vecernji.net

– Ja sam rekao da mi se uopće ne sviđa taj oblik politike u demokraciji. Mislim da bi nama trebao neki diktator. Da nas treba netko natjerati, ili policijom ili vojskom ili nečim, i ukinuti tu Vladu jer ništa korisno ne rade, samo se svadaju, i te oporbe, opće, kaj postoje... Ili da bude jedna stranka bez oporbe ili gotovo. Mislim, nema smisla. I jedni i drugi samo štete. Kod nas, recimo, ako neki čovjek ima novca... uglavnom ima puno novca... On ima više prava nego bilo koji drugi čovjek. Ili, ako je na višem položaju, isto ima neka veća prava nego normalan čovjek, a u biti bi svi trebali biti isti, pred zakonom i pred svima – izjava je 19-godišnjaka sa zagrebačkog Podsljemena pod pseudonimom Jurkan, dana u sklopu velikog istraživačkog projekta Myplace. Trajao je od 2011. do svibnja 2015., a istraživao je građansko, političko i društveno sudjelovanje mladih u 14 europskih zemalja. Istraživanja u Hrvatskoj provedena su među mladima s područja različitih socioekonomskih i demografskih zagrebačkih četvrti Podsljemena i Peščenice, a rezultate su jučer u Institutu Ivo Pilar predstavili znanstveni savjetnici dr. Benjamin Perasović, dr. Renata Franc i dr. Marko Mustapić.

Ulazak u EU 76%

Naši mladi, nakon Grka, imaju najmanje povjerenja u političke institucije te jako negativan stav prema političarima i stanju u društvu. Među najvažnija tri događaja u hrvatskoj povijesti za 93% njih je Domovinski rat, potpisivanje ugovora o pristupanju EU važno je za 76%, dok je 70% mladih razdoblje NDH ocijenilo važnim događajem. No, to ne znači da mladi veličaju NDH, kako su krivo interpretirali neki mediji. – Nije bilo pitanje što misle o NDH, nego da procijene važnost tog razdoblja. Ako netko smatra da je NDH

Myplace je ispitivao građansko, političko i društveno sudjelovanje mladih GORAN JAKUŠ/PIXSELL

Na razini svih europskih zemalja procijenili su Drugi svjetski rat kao najvažniji događaj

dr. MARKO MUSTAPIĆ
znanstveni savjetnik

Većina osuđuje to što stranke koriste povijest za manipulacije

Ne teže autokraciji, ali protestiraju zbog deklarativne demokracije

Mladi ne misle da se može puno toga promijeniti sudjelovanjem u prosvjedima

dr. RENATA FRANC
znanstvena savjetnica

najsramotnije razdoblje naše povijesti, zaokružiti će ga važnim događajem bez obzira na vrijednosni sud o njemu. Tvrdnja da većina mladih veliča NDH nema uporište u rezultatima istraživanja – kazao je Perasović. Netko tko površno čita izjavu Jurkana s početka priče proglasio bi ga bezuvjetnim zagovornikom vojnog režima, zajedno s trećinom mladih, ali...

Za neke je iskustvo posjeta Vukovaru bila prva informacija o tragedijama iz Domovinskog rata

dr. BENJAMIN PERASOVIĆ
sociolog

– Nije to zazivanje diktature, nego izraz protesta protiv samo deklarativnog demokratskog sustava kod nas – objasnio je Perasović. Mladi ne teže autokratskim sustavima jer više od 70% daje podršku demokratskom sustavu u kojem oporba može slobodno izražavati gledišta, gotovo 70% je za višestranački sustav, a 55% podržalo bi sustav u kojem bi zemlju vodio snažan vođa nespun kontrolom Sabo-

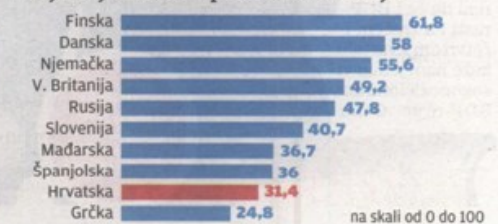
U kojem bi se od sljedećih slučajeva nasilje moglo opravdati, a u kojem ne?

Kako mladi ocjenjuju demokratske i autokratske sustave kao način upravljanja zemljom?

Povjerenje mladih u političke institucije?

ra. No, dr. Franc tumači da je u zemljama bivšeg socijalističkog sustava moguće da netko podržava demokratski sustav i snažnog vođu.

Od vršnjaka i s Fejsa

– Naši mladi imaju najmanje povjerenja u političke institucije, jako su kritični prema političarima i situaciji u društvu te ne misle da se može puno toga promijeniti sudjelovanjem u prosvjedima. Mladi u Finskoj na pitanje što je politika odgovorit će da je to način da se političari, kada se ne slažu oko nečega, nađu i dogovore o javnom dobru, što je u nas nezamislivo – rekla je R. Franc. Kod nas 80% mladih ne odobrava opravdanost nasilja da bi se srušila ili podržala vlada, da bi se zaustavilo siromaštvo, da bi se zaštitila ljudska prava i radna mjesta od otkaza te prava životinja, a samo 20% odobrava nasilje u tim situacijama. Uostalom, u nasilnim političkim događajima, zauzimanju zgrada ili blokiranju ulica, sudjelovalo je, prema istraživanju, manje od 5% mladih. – Mladi su odlični kakvo nam je društvo – zaključio je Perasović. Većina osuđuje što se povijest koristi kao instrument manipulacije za potrebe stranaka, a za oblikovanje njihovih stavova o povijesti ključni su Facebook i vršnjaci. – Neki su izjavili da im je iskustvo posjeta Vukovaru bila prva informacija o tragičnim događajima u Domovinskom ratu – kazao je Perasović.